

Sygn. akt **III Ca 211/20**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2021 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Marcin Rak

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2021 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.**

przeciwko **P. S.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z 14 listopada 2019 roku, sygn. akt II C 200/19

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda 900 zł (dziewięćset złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Marcin Rak

Sygn. akt **III Ca 211/20**

UZASADNIENIE

Postępowanie toczyło się w trybie uproszczonym, a sąd odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 505¹³§2 k.p.c. uzasadnienie wyroku sądu drugiej instancji ograniczone jest do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Roszczenie o zapłatę 5.480,80 zł z bliżej określonymi odsetkami i kosztami sporu wywodzone było z nabytej przez powoda w drodze cesji wierzytelności z umowy pożyczki gotówkowej o numerze (...), zawartej przez pozwanego w dniu 1 marca 2017 roku z pierwotnym wierzycielem.

Pozwany, w sprzeczności od wydanego w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty, wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, że powód nie wykazał nabycia wierzytelności.

Wyrokiem z 14 listopada 2019 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach uwzględnił powództwo w całości.

Uzasadniając rozstrzygnięcie wskazał, że pozwany za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość zawarł z pierwotnym wierzycielem umowę pożyczki. Nastąpiło to po utworzeniu przez pozwanego profilu klienta na

stronie internetowej pożyczkodawcy oraz po dokonaniu przez pozwanego przelewu rejestracyjnego na kwotę 0,01 zł, co nastąpiło 23 kwietnia 2013 roku. W treści przelewu pozwany oświadczył, że potwierdza rejestrację i zgadza się na umowę pożyczki V..pl nr (...). Sąd Rejonowy ustalił nadto, że 1 marca 2017 roku pożyczkodawca (...) sp. z o.o. w W. przelała na rzecz pozwanego 5.000 zł. Wierzytelność o zwrot tej kwoty przeszła na powoda mocą umowy cesji z 12 kwietnia 2018 roku. Pozwany został powiadomiony o cesji i wezwany do zapłaty zaległości na rzecz powoda.

Zważywszy na te ustalenia Sąd Rejonowy wskazał, że roszczenie pozwu znajdowało swoją postawę w art. 720 k.c. oraz przepisach ustawy z 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2019 r. poz. 1083).

Sąd Rejonowy ocenił, że powód wykazał fakt nabycia spornej wierzytelności albowiem przedłożył opis umowy cesji z 12 kwietnia 2018 roku, podpisanej przez osoby umocowane o reprezentowania zbywcy i nabywcy wierzytelności, która została sprecyzowana w załączniku do umowy. Dalej wskazał, że pozwany nie kwestionował autentyczności tej umowy, a fakt cesji nie musiał być wykazywany szczególnymi, kwalifikowanymi dowodami. Miał na względzie, że pozwany przyznał, iż zawarł umowę pożyczki i otrzymał jej kwotę. Okoliczność, że w przelewie weryfikacyjnym wskazany był inny numer umowy, niż tej z której powód wywodził swoje roszczenie, nie podważał zasadności żądania. W tym aspekcie Sąd Rejonowy wskazał, że przelew weryfikacyjny wymagany był tylko przy pierwszej deklaracji zawarcia umowy, a kolejne pożyczki mogły być ponawiane na jego podstawie.

O odsetkach od zasadzonych należności orzekł z powołaniem na art. 481§1, §2 i §2¹ k.c. zaś o kosztach na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany zarzucając niewłaściwą interpretację materiału dowodowego. Zarzucał, że w materiale sprawy brak jest wiarygodnego dowodu zapłaty za nabywaną wierzytelność przez powoda; w treści przelewu weryfikacyjnego wskazany został inny numer umowy niż ten, którego dotyczyło żądanie, a nadto, że nie zawierał pisemnej umowy pożyczki z pierwotnym wierzycielem.

Formułując te zarzuty domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy miał na względzie utrwaloną linię orzecniczą stanowiącą, że zgodnie z treścią art. 221 k.p.c. na pozwanym spoczywa obowiązek wdania się w spór co do istoty sprawy. Realizując ten obowiązek pozwany, jako strona postępowania, ma obowiązek dawać wyjaśnienia, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą oraz przedstawiać dowody. Zaniedbanie tego obowiązku może uzasadniać negatywne konsekwencje procesowe, w tym w postaci przyjęcia przez sąd dorozumianego przyznania faktu podniesionego przez stronę przeciwną. Fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi pozwany się nie zgadza powinien on wskazać, powinien się także ustosunkować do twierdzeń strony powodowej. Zaniechanie tym obowiązkom przez pozwanego nie powoduje, że wszystkie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sporu stają się sporne. W konsekwencji określone fakty niezaprzeczone mogą być uznane za wykazane w trybie bezdowodowym art. 227 k.p.c. w zw. z art. 229 i 230 k.p.c.) (por. wyroki Sądu Najwyższego z 11 lipca 2012 roku, II CSK 744/11 i z 9 lipca 2009 roku, III CSK 341/08, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 6 września 2013 roku, V ACa 435/13, wyroki Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 lutego 2013 roku, I ACa 1032/12 i z 5 kwietnia 2012 roku, VI ACa 1246/11).

Odnosząc te założenia do okoliczności sprawy Sąd Okręgowy miał na względzie, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany podważał jedynie skuteczność nabycia wierzytelności przez powoda wywodząc, że „strona powodowa nie przedstawiła dowodów na to, że jest posiadaczem wierzytelności”, a „dowody załączone przez powoda mają jedynie charakter dowodu prywatnego”.

W tym aspekcie wyjaśnienia wymaga, że w toku procesu powód będący nabywcą wierzytelności co do zasady nie jest zobowiązany do wykazywania przejścia uprawnień w tak sformalizowany i rygorystyczny sposób jak wynika

to z art. 788 k.p.c. stosowanego w postępowaniu klauzulowym. Okoliczność tą wykazywać może bowiem w każdy proceduralnie dopuszczalny sposób nie wyłączając domniemań faktycznych objętych art. 231 k.p.c. W orzecznictwie wyjaśniono także, że przelew wierzytelności nawet gdy jest ona stwierdzona pismem, nie musi być dokonany w formie pisemnej, wystarczające jest aby był stwierdzony pismem, sama zaś forma umowy przelewu może być dowolna. Ustawodawca w art. 511 k.c. mówi o „stwierdzeniu” przelewu wierzytelności pismem, a nie o zawarciu przelewu w formie pisemnej. Czym innym jest dokonanie czynności prawnej w formie pisemnej, a czym innym „stwierdzenie” pismem, iż określona czynność została dokonana. „Stwierdzenie pismem” nie odnosi się bowiem do formy czynności prawnej, a jedynie do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 8 marca 2005 roku, I Aca 1516/04, Lex nr 151740).

Zmierzając do wykazania legitymacji czynnej powód złożył do akt odpis z wyciągu z umowy cesji wierzytelności wraz wyciągiem z załącznika precyzującym przenoszoną wierzytelność, a także oświadczeniem zbywcy potwierdzającym zapłatę ceny. Nadto przedłożył sporządzone przez zbywcę wierzytelności w dniu 12 kwietnia 2018 roku (k. 51) zawiadomienie o zbyciu na rzecz powoda dochodzonej pozwem wierzytelności wynikającej z umowy numer (...). Do akt załączył także formularz spornej umowy pożyczki, potwierdzenie przelewu weryfikacyjnego wykonanego przez pozwanego, jak i potwierdzenie przekazania powodowi na jego rachunek bankowy kwoty pożyczki. Wskazane dokumenty zostały złożone w odpisach uwierzytelnionych w trybie art. 129§2 k.p.c., przez występującego w sprawie radcę prawnego. Umocowanie osób podpisanych na tychże dokumentach nie było w sprawie kwestionowane. Nie była też kwestionowana zgodność z oryginałem przedłożonych odpisów jak i autentyczność oryginałów dokumentów.

Łączna ocena zgromadzonego materiału dowodowego, także w kontekście domniemań faktycznych z art. 231 k.p.c., pozwalała na ustalenie, że powód nabył od pierwotnego wierzyciela sporną wierzytelność. Świadczyło o tym przekazanie powodowi odpisu dokumentacji dotyczącej zawarcia umowy pożyczki zawierającej pełne i prawidłowe dane osobowe pozwanego, co nastąpiło w wykonaniu obowiązku nałożonego w §7 umowy cesji. Nadto pierwotny wierzyciel sporządził dokument informujący pozwanego o zbyciu wierzytelności na rzecz powoda. Potwierdził nadto otrzymanie zapłaty za zbywane wierzytelności zgodnie z §4 tejże umowy.

Z przedłożonych dokumentów wynikało, że nie było sporne między pierwotnym wierzycielem a powodem to, iż dług pozwanego został przeniesiony na powoda. Okoliczność ta, w świetle wymogów dotyczących formy umowy cesji, w istocie wyłączała możliwość podważania przed dłużnika skuteczności i ważności tej umowy. Co więcej, jak się wskazuje w piśmiennictwie interes i uprawnienie dłużnika do podnoszenia zarzutów z samej umowy cesji wynika z faktu, że w przypadku stwierdzenia nieważności przelewu spełnienie świadczenia do rąk cesjonariusza nie będzie taktowane jako wykonanie zobowiązania (por. K. Osajda w Komentarzu do Kodeksu Cywilnego, Wydawnictwo CH Beck, Wydanie 16, teza B.2 do art. 513). W rozpoznawanej sprawie interes taki nie istniał, skoro pierwotny wierzyciel nie podważał uprawnienia powoda do przyjmowania spłat na poczet należności. Co więcej, w zawiadomieniu o cesji z 18 kwietnia 2018 roku wprost wskazywał pozwanemu na powinność dokonywania spłaty bezpośrednio na rachunek powoda.

Co się natomiast tyczy zawarcia umowy pożyczki przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem, to istotnym było, że umowa pożyczki może być zawarta w dowolnej formie, ustnej, pisemnej, szczególnej, a nawet poprzez czynności konkludentne. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy, także zważywszy na wartość pożyczki, w świetle regulacji art. 720§2 k.c. w zw. z art. 77² k.c. i art. 74§2 k.c. powód mógł nadto wykazywać fakt jej zawarcia w każdy możliwy sposób. Wszak przedłożył bankowe potwierdzenie przelewu kwoty pożyczki na rachunek pozwanego, co wyłączało ograniczenia dowodowe z art. 74§1 k.c.

Dalej w tym aspekcie wskazać należy, że pozwany przyznał, iż otrzymał kwotę spornej pożyczki. Nie kwestionował też twierdzeń powoda co do zawarcia umowy za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Nie wskazywał też na jakich innych, niż wynikające z przedłożonego formularza, warunkach miałby uzyskać środki pieniężne do swojej dyspozycji. Okoliczności te w rozpoznawanej sprawie w istocie przesądzały o trafności ustaleń Sądu Rejonowego, co do faktu zawarcia spornej umowy. Nie podważała jej akcentowania przez pozwanego rozbieżność numeru spornej pożyczki i numeru widniejącego w treści przelewu weryfikującego (rejestracyjnego) wykonanego przez powoda. Jak bowiem wynikało z okoliczności wprawy, w tym zapisów §4 umowy pożyczki,

przelew weryfikacyjny dokonywany był jednorazowo, przy utworzeniu przez konsumenta profilu klienta na stronie internetowej pożyczkodawcy. Na jego podstawie możliwe było wielokrotne zawieranie kolejnych umów pożyczek, co z kolei wynikało z §5 formularza umowy. Co też istotne, zgodnie z §4 ust 9 umowy, opłata rejestracyjna uiszczana była jednorazowo, przy zakładaniu profilu klienta i nie była ponawiana przy wnioskowaniu o kolejną pożyczkę. Pozwany przyznał nadto, że wielokrotnie pożyczał środki od pierwotnego wierzyciela oraz, że uzyskał środki z tej konkretnej umowy.

Wobec powyższego zarzuty apelacji okazały się niezasadne.

W świetle materiału sprawy roszczenie powoda uznać należało za wykazane tak co do zasady jak i wysokości. Co też istotne warunki umowy pożyczki nie naruszały bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa (art. 58§1 k.c.). W szczególności, okoliczności sprawy nie wskazywały aby należało dokonać negatywnej weryfikacji tych warunków pod kątem ewentualnej abuzywności (art. 385¹ i nast. k.c.) lub niezgodności z zasadami współżycia społecznego (art. 58§2 k.c.).

Pozwany nie wykazał nadto, aby w jakimkolwiek zakresie zaspokoił dochodzoną pozwem należność.

Prawidłowym było też rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego.

Z tych też względów Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną, a to na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi pozwanego jako stronę przegrywającą. Zasądzona na rzecz powoda należność obejmowała wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej, odpowiedniej do wartości przedmiotu zaskarżenia, ustalonej na podstawie §2 pkt 4 w zw. z §10 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

SSO Marcin Rak